

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9C/72/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713212286
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Pagáč
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5713212286.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sudca Okresného súdu Martin JUDr. Dušan Pagáč v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, právne zastúpený JUDr. Helenou Strachotovou, usadený euroadvokát, so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin, proti odporkyni: T. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. R. XXX/XX, A., právne zastúpená JUDr. Miriam Podhradskou, advokátkou so sídlom A. Pietra 10645/17, Martin, v konaní o zaplatenie 784,09 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi 2,51 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Návrh navrhovateľa v časti, ktorá prevyšuje priznanú sumu 602,51 €, sa zamietá.
- III. Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi na účet právneho zástupcu JUDr. Heleny Strachotovej náhradu trov konania v sume 129,65 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom, ktorý bol súdu doručený dňa 27.08.2013, si navrhovateľ voči odporkyni uplatnil nárok na zaplatenie dlhu z úverovej zmluvy vo výške 784,09 €. Navrhovateľ si uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 36 % ročne zo sumy dlžnej istiny 602,51 € od 17.09.2012 do zaplatenia, ako aj úrok z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 784,09 € od 01.12.2012 do zaplatenia. Navrhovateľ uviedol, že odporkyňa ku dňu 27.01.2012 vyčerpala úver v rozsahu 1 088,59 €. Akú sumu odporkyňa navrhovateľovi na dlh z úveru zaplatila, navrhovateľ neuviedol. Navrhovateľ žalovanú sumu 784,09 € nešpecifikoval. Svoj nárok preukázal spornou úverovou zmluvou, všeobecnými obchodnými podmienkami a uviedol, že od spornej úverovej zmluvy odstúpil, a to listom zo dňa 20.09.2012 a doručenie tohto podania odporkyni preukázal. Navrhovateľ neskôr svoj návrh upresnil, a to podaním zo dňa 03.06.2014, v ktorom žalovanú sumu 784,09 € špecifikoval a uviedol, že táto suma pozostáva zo sumy istiny úveru vo výške 602,51 €, z uplatnených zmluvných úrokov vo výške 149,78 € splatných ku dňu odstúpenia od úverovej zmluvy a zo sumy 31,80 €, ktorá predstavuje neuhradené náklady spojené s uplatnením pohľadávky.

Súd vo veci rozhodol rozsudkom 9C/72/2014-53 zo dňa 31.07.2014 tak, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi 600,- € bezúročne. V zostávajúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietol. Odvolací súd uznesením č. k. 9Co/10/2015-83 zo dňa 09.04.2015 tento rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh vo zvyšku zamietol, ako aj vo výroku o trovách konania, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V nenapadnutej časti ponechal tento rozsudok okresného súdu nedotknutý, to znamená, že o záväzku odporkyne zaplatiť navrhovateľovi sumu 600,- € bezúročne bolo právoplatne rozhodnuté.

Odvolací súd sa nestotožnil s odôvodnením zamietajúcej časti výroku rozsudku, podľa ktorého navrhovateľ nedostatočne špecifikoval svoj uplatnený nárok. Podľa názoru krajského súdu navrhovateľ svoj nárok špecifikoval dostatočným spôsobom a súd mohol o takomto nároku rozhodnúť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, vypočutím právneho zástupcu odporkyne a listinami založenými v spise.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd vo veci konal v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní vytýčenom na dňa 20.10.2015 ospravedlnil a súhlasil s tým, aby sa konalo v jeho neprítomnosti.

Bolo preukázané, že účastníci dňa 23.11.2010 uzatvorili zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a o vydaní kreditnej karty, na základe ktorej bol medzi účastníkmi dohodnutý úverový rámec 600,- €. Odporkyňa sa zaviazala, že úver bude platiť spolu s úrokom za poskytnutie úveru vo výške 36 % ročne. Poskytnutý úverový rámec 600,- € sa zaviazala splácať splátkami vo výške 10 % z aktuálneho úverového rámca, t. j. sumou 60,- € mesačne. Potvrdením zo dňa 02.10.2013 navrhovateľ preukázal, že odporkyňa čerpala úver vo výške 1 071,35 €. Navrhovateľ tvrdil, že odporkyňa vyčerpala aj sumu 17,24 € a táto suma predstavuje poplatky za čerpanie - výber hotovosti z úverového účtu (6 x 2,29 + 3,50 €). Potvrdením zo dňa 02.10.2013 navrhovateľ preukázal, že od odporkyne prijal splátky na dlh z úveru vo výške 721,42 €. Rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru, a to formou výberov z bankomatov a vykonanými platbami prostredníctvom platobnej karty a sumami, ktoré odporkyňa na úver zaplatila, predstavuje sumu 349,93 €.

Od spornej úverovej zmluvy navrhovateľ odstúpil podaním zo dňa 20.09.2012. Toto podanie bolo odporkyni doručované na adresu, ktorú odporkyňa uviedla v úverovej zmluve, t. j. Y. R. XXX/XX, XXX XX A.. Odporkyňa zásielku na tejto adrese v odbernej lehote neprevzala, tak ako to vyplýva z potvrdenia pošty a odstúpenie od zmluvy sa dostalo do dispozičnej sféry odporkyne. Odporkyni bolo podanie, ktorým navrhovateľ od zmluvy odstúpil, doručené aj spolu s návrhom na začatie konania dňa 09.05.2014.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Tým, že navrhovateľ od spornej úverovej zmluvy odstúpil, došlo k jej zrušeniu a zániku záväzkového právneho vzťahu zo zákona. To znamená, že sporná zmluva sa zrušila od začiatku (ex tunc) a účastníci zrušenej zmluvy o úvere sa vzájomne vyporiadajú podľa zásad o bezdôvodnom obohatení (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka).

Ak bolo na základe zrušenej zmluvy plnené, ide o bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a každý z účastníkov zrušenej zmluvy je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 Občianskeho zákonníka).

Odstúpením od zmluvy vznikol právny stav, ako keby záväzok z úverovej zmluvy nebol nikdy vznikol a poskytnuté plnenie sa stáva plnením bez právneho dôvodu. To znamená, že pokiaľ odporkyňa čerpala sporný úver vo výške 1 071,35 € a na úver zaplatila 721,42 €, vznikol jej z tohto dôvodu dlh na istine

úveru vo výške 349,93 €. Pretože zmluvný záväzok medzi účastníkmi zanikol odstúpením od zmluvy, navrhovateľovi právo na zaplatenie zmluvných úrokov, ako aj iných poplatkov a úrokov, nevznikol.

Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 20.10.2015, právna zástupkyňa odporkyne súhlasila s tým, aby navrhovateľovi zaplatili nárok na zaplatenie uplatnenej istiny vo výške 602,51 €. Pretože v časti návrhu o zaplatenie sumy 600,- € už bolo právoplatne rozhodnuté, právna zástupkyňa súhlasila, aby súd ešte odporkyňu zaviazal zaplatiť sumu 2,51 €. Z týchto dôvodov súd návrhu navrhovateľa v tejto časti vyhovel a odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 2,51 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe rozsudku 9C/72/2014-53 zo dňa 31.07.2014 bola už odporkyňa zaviazaná zaplatiť navrhovateľovi sumu 600,- € bezúročne. Táto časť rozsudku je právoplatná. Celkovo je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 602,51 €. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení by navrhovateľke v skutočnosti vznikol len nárok na zaplatenie sumy 349,93 € (1 071,35 - 721,42). Súd akceptoval skutočnosť, že o časti návrhu už bolo právoplatne rozhodnuté a so zaplatením sumy 2,51 € odporkyňa súhlasila. Súd návrh navrhovateľa, ktorý prevyšuje priznanú sumu 602,51 €, zamietol, to znamená, že zamietol nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 181,58 € (uplatnená suma 784,09 € - 602,51 €). Súd zamietol aj návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvného úroku z omeškania vo výške 36 % ročne zo sumy 602,51 € od 17.09.2012 až do zaplatenia, ako aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 784,09 € od 01.12.2012 do zaplatenia. Záväzok odporkyne zaplatiť úrok za poskytnutie úveru, ako aj ostatné poplatky, zanikol odstúpením od spornej úverovej zmluvy.

Podľa § 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Súd považuje spornú úverovú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi za neplatnú aj pre jej rozpor s dobrými mravmi. Aj v tomto prípade sa majetkové vzťahy medzi účastníkmi vyporiadajú na základe zásad ustanovení § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení, to znamená obdobným spôsobom, ako keď došlo k zániku a zrušeniu spornej zmluvy odstúpením navrhovateľa od nej (poskytnutý úver 1 071,35 € - zaplatený úver 721,42 € = 349,93 €). Účastníkmi dohodnutý úrok za poskytnutie úveru vo výške 36 % nie je obvyklý, pretože podstatným spôsobom prevyšuje úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek v rozhodujúcom období, teda v novembri 2010.

Podľa štatistických údajov G. K. A. o priemerných úrokových mierach z úverov poskytnutých v eurách v mesiaci november 2010 banky poskytovali spotrebiteľské úvery v období od jedného do piatich rokov za úrok vo výške 12,82 % ročne. Dohodnutý úrok medzi účastníkmi vo výške 36 % je takmer trojnásobne vyšší a teda nemorálny. Porovnávať výšku dohodnutého úroku za poskytnutie úveru medzi účastníkmi vo výške 36 % ročne s obvyklými úrokmi, za ktoré poskytujú nebankové a úžernícke spoločnosti úvery, považuje súd za nelogické a nespravodlivé.

Podľa § 3 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Pretože dohoda o výške úroku za poskytnutie úveru je podstatnou (definičnou) náležitosťou zmluvy o úvere a dohodnutá výška úroku za poskytnutie úveru v danom prípade odporuje ustanoveniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a najmä dobrým mravom (§ 3 Občianskeho zákonníka), je celá úverová zmluva z tohto dôvodu neplatná a dôvod neplatnosti je potrebné stiahnuť na celú úverovú zmluvu.

Pretože navrhovateľ mal v rozhodujúcej časti v konaní úspech, súd mu podľa § 142 ods. 2 O.s.p. priznal právo na náhradu trov konania v sume 129,65 €. Z uplatnenej sumy 784,09 € súd navrhovateľovi priznal nárok na zaplatenie sumy 602,51 €, teda jeho úspech predstavoval 76,84 % a pomer úspechu a neúspechu bol 53,68 % (76,84 - 23,16 %). Súd priznal navrhovateľovi právo na náhradu trov konania podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a to za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci, podanie žaloby a podanie odvolania), a to po 51,46 € a dvakrát režijný paušál po 7,81 € a režijný paušál 8,04 €. Súd nepriznal navrhovateľovi právo za uplatnený úkon právnej služby, a to podanie zo dňa 03.06.2014, ktorým navrhovateľ žalovanú pohľadávku špecifikoval a odôvodnil, pretože odôvodnenie uplatnenej pohľadávky a jej riadnu špecifikáciu má obsahovať návrh na začatie konania. Návrh na začatie konania bol spracovaný nedbalo, pretože žiadnu špecifikáciu uplatnenej pohľadávky neobsahoval a neobsahoval ani údaj o tom, koľko odporkyňa na dlh z úveru zaplatila. Celkovo súd akceptoval nárok navrhovateľa na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby 154,38 € (51,46 x 3), čo s pripočítaním režijného paušálu 23,66 € predstavuje 178,04 € s DPH. Navrhovateľovi vznikli trovy konania aj zaplatením súdneho poplatku 47,- € za návrh a 16,50 € za odvolanie, t. j. 63,50 €. Celkové trovy konania predstavujú sumu 241,54 € (178,04 € + 63,50 €). Vzhľadom na pomerný úspech navrhovateľa mu súd priznal právo na náhradu trov konania 129,65 € (53,68 % z 241,54 €). Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi na účet právneho zástupcu JUDr. Heleny Strachotovej náhradu trov konania v sume 129,65 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).